

A Cstv. 27. § (3) bekezdésén alapuló fizetési felszólítás olyan anyagi jogi, címzett, egyoldalú nyilatkozat, amelynek hatályosulásához a Ptk.-ban foglalt szabályoktól eltérően, a Cstv. speciális szabályozása nem csak annak az adóshoz mint címzetthez postai úton történő megérkezését, de a kézhezvételén alapulóan arról az adós tényleges tudomásszerzését is megköveteli. [1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 27. § (2)-(3) bek., 1959. évi IV. tv. (Ptk.) 214. § (1) bek.]

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az adóssal 2007. június 1. napján megkötött kölcsönszerződést a bank az adós szerződésszegése okán, 2010. június 2. napján felmondta. A felmondás időpontjában fennálló követelését 2010. november 30. napján a hitelezőre engedményezte. Erről az adós 2010. december 14. napján értesítésre került.

[2] A hitelező az adós tartozásának összegéről, a lehetséges részletfizetési megállapodás megkötésének feltételéről az adóst 2011. május 27. napján, 2012. február 20. napján és 2012. szeptember 12. napján kelt – teljesítési határidő nélküli – fizetési felszólításaiban tájékoztatta, amely nyilatkozatok az adós képviselője részére személyes kézbesítéssel kerültek átadásra.

[3] A hitelező – 2014. október 31. napján kelt, könyvelt postaküldemények feladójegyzékével igazoltan, az adós részére 2014. november 3. napján ajánlott levélben postára adott fizetési felszólításában – az adóst a kölcsöntartozás jogcímén fennálló 92.820,36 EUR tőke, 41.216,33 EUR ügyleti és késedelmi kamat, 83,54 EUR költség és annak a teljesítés időpontjáig esedékes kamatokkal növelt összegének a levél kézhezvételétől számított 8 napon belüli megfizetésére felhívta. Következésképpen megjelölte, hogy amennyiben az adós 2014. november 30. napjáig a tartozását nem egyenlíti ki, vele szemben felszámolási eljárást kezdeményez.

[4] A fizetési felszólítást tartalmazó ajánlott postai küldemény 2014. november 20. napján került, „nem kereste” pecséttel ellátva visszakézbesítésre a hitelezőhöz, mint feladóhoz.

A hitelező felszámolási kérelme, az adós ellenkérelme

[5] A hitelező 2014. december 10. napján kérelmet terjesztett elő az adós fizetéseképtelenségének megállapítása és felszámolása elrendelése iránt. Kérelmében az adós fizetéseképtelenségét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban: Cstv.) 27. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott fizetéseképtelenségi okra alapította. Az adós fizetéseképtelenségének okaként a kölcsönszerződésből eredő, 2010. június 2. napján lejárt, 2014. október 31. napi állapot szerint fennálló 134.120,23 EUR összegű követelése és annak késedelmi kamata megfizetésének elmulasztását jelölte meg. Állította, hogy a 2014. október 31. napján kelt fizetési felszólítást, a Cstv. 27. § (3) bekezdésének helyes értelmezésével, az adós részére 2014. november 8. napján megérkezettnek kell tekinteni. A vélelmezett kézbesítési időponttal szemben ugyanakkor az adóst, mint címzettet terhelő ellenbizonyításnak van helye. Kifejtette, hogy a bírói gyakorlat szerint, ha a kötelezett részére a felszólítást azért nem lehetett kézbesíteni, mert azt megakadályozta, ez a magatartás részére előnyt nem biztosíthat. Ilyen esetben a kézbesítés időpontjaként azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor a felszólítást átvehette volna, ez az időpont pedig a Cstv. által vélelmezhető időpont.

[6] Az adós a hitelezői kérelemben foglaltakat vitatta. Arra hivatkozott, hogy a hitelező fizetési felszólítását nem kapta meg, a becsatolt adatokból a kézbesítés elmaradásának oka nem állapítható meg, nem bizonyított, hogy a borítékon milyen címzés szerepelt. Hivatkozott arra, hogy 2014. november 26. napján kelt levelében a hitelezőt a pontos elszámolás megküldésére – eredménytelenül – felhívta.

Az elsőfokú bíróság végzése

[7] Az elsőfokú bíróság végzésével az eljárást megszüntette. Határozata indokolásában kifejtette, hogy a Cstv. 24. § (1) bekezdése, 25. § (1) bekezdése, 27. § (2) bekezdés a) pontja, 27. § (2c), valamint (3) bekezdései és a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint az eljárásban a hitelezőnek kellett bizonyítania a felek közötti szerződés létrejöttét, az abból eredő fizetési kötelezettség esedékessé

válását, és a fizetési felszólítás megtörténtét, az adósnak pedig a követelés kellő időben és formában megtörtént vitatását, vagy a tartozás kiegyenlítését. A hitelező a szerződés létrejöttét, a fizetési kötelezettség esedékessé válását a csatolt okiratokkal bizonyította, a fizetési felszólítás adós részére történt kézbesítését ugyanakkor nem, illetve azt sem, hogy a kézbesítés milyen okból hiúsult meg.

[8] Hangsúlyozta, hogy a Cstv. 27. § (3) bekezdésében szabályzott kézbesítési vélelmet abban az esetben lehet alkalmazni, ha a küldemény nem érkezik vissza a hitelezőhöz, mint feladóhoz. Ezzel szemben az eljárásban a hitelező mellékelte a hozzá „nem kereste” jelzéssel visszaérkezett borítékot, amely alapján arra vont le következtetést, hogy a postai szolgáltató által visszaküldött fizetési felszólítás nem tekinthető az adós által átvettnek.

[9] Indokolása szerint a hitelező kérelmét már a Cstv. 25. § (1) bekezdés f) pontja alkalmazásával, érdemi vizsgálat nélkül, hivatalból el kellett volna utasítania, ennek hiányában a Pp. 157. § a) pontja alapján az eljárás megszüntetésének volt helye.

A másodfokú bíróság végzése

[10] A hitelező fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[11] A jogerős végzés ellen a hitelező terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, a jogerős végzésnek az elsőfokú bíróság végzésére is kiterjedő hatályú hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra, valamint új határozat hozatalára utasítása iránt. Előadta, a jogerős végzés a Cstv. 27. § (3) bekezdésében foglaltakat tévesen értelmezte, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy abban az esetben, ha akár a tértivevényes külön szolgáltatással, akár tértivevény nélkül, ajánlott levélként feladott felszólítás „nem kereste” jelzéssel érkezik vissza a hitelezőhöz, akkor azt nem lehet a címzetthez megérkezettnek és vele közöltnek tekinteni. Hangsúlyozta, ilyen értelmezés mellett a címzett vitatására rendelkezésre álló határidő nyitva marad, vele szemben felszámolási eljárást indítani nem lehet. Az értelmezés lehetőséget biztosít az adósnak – tudva, hogy a hitelezőnek tartozik – arra, hogy szándékosan nem veszi át a hitelező felszólítását a felszámolási eljárás elkerülhetősége végett. Állította, hogy az ilyen értelmezés a jogszabály céljával és rendeltetésével ellentétes eredményre vezet, indokolatlan különbséget tesz az eljárásban egyébként azonos kötelezettségekkel és jogokkal rendelkező adósok és hitelezők között.

[12] A hitelező szerint, a jogerős végzés jogszabály értelmezése ellentétes a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: régi Ptk.) 4. § (4) bekezdésében, illetve a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 1:4. § (2) bekezdésében rögzített azon alapelvei szabállyal, mely szerint saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (továbbiakban: Ctv.) 7. § (1) bekezdésében, illetve a Ptk. 3:7. §-ában meghatározott, a cégeket a székhelyükön terhelő irat átvételi kötelezettséggel összhangban állította, hogy nem kerülhetnek kedvezőbb helyzetbe azok a címzettek, akik a megérkező felszólítás ellenére tudatosan vagy gondatlanságból nem veszik át a levelezési címükre érkezett iratokat, azokhoz képest, akik kötelezettségeiket teljesítik.

[13] Az adós felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős végzés hatályában fenntartására irányult. Kifejtette, a lex specialis derogat legi generalis elve alapján a tértivevényes küldeményekre a Cstv. 27. § (3) bekezdése szigorúbb, az általánostól eltérő szabályozást tartalmaz, amely alól nem határoz meg kivételeket. A Cstv. 27. § (3) bekezdését az eljáró bíróságok helytállóan értelmezték. Az idézett törvényhely ugyan nem határozza meg, hogy az ellenkező bizonyítás alatt mit kell érteni, azonban ennek megfelelő az a tény, hogy a hitelező a postai küldeményét visszakapta, ez ugyanis a kézbesítési vélelemmel szemben éppen annak bizonyítéka, hogy az adós részére a küldemény kézbesítésre nem került.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A Kúria a jogerős végzést a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Cstv. 6. § (3)

bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 275. § (2) bekezdése alapján, figyelembe véve, hogy a Pp. 270. § (3) bekezdése alkalmazásával felülvizsgálati kérelemnek van helye a felszámolási eljárásban, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító, valamint az eljárást a Pp. 157. § a) és g) pontja szerint megszüntető jogerős végzés ellen is.

[15] A felülvizsgálati eljárásban a Kúria elsődlegesen rögzíti, hogy a Cstv. 2014. december 14. napján hatályos rendelkezései mellett a jogvita elbírálásánál a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (továbbiakban: Ptk.) 50. § (1) bekezdése alapján a régi Ptk. szabályait vette figyelembe, kiemelve, hogy annak a 4. § (4) bekezdése és 214. § (1) bekezdése rendelkezései érdemben nem térnek el a Ptk. 1:4 § (2) bekezdésében és 6:5 § (2) bekezdésében foglalt szabályozás tartalmától.

[16] A felülvizsgálati kérelem elbírálásakor a Kúriának a Cstv. 27. § (3) bekezdése értelmezése során abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a tértivevény külön szolgáltatás nélkül, könyvelt postai küldeményként feladott fizetési felszólítás feladóhoz történő „nem kereste” jelzéssel visszaérkezése esetén, a postai küldemény adóshoz történő megérkezése, ennek okán a fizetési felszólítás hatályosulása megállapítható-e.

[17] A Cstv. 27. § (3) bekezdése hatályos rendelkezései értelmezésénél kiinduló pontként nem mellőzhető a korábbi szabályozás és annak bírói gyakorlata áttekintése. A Cstv. 27. § (3) bekezdésének a jelenlegi szabályozással lényegét tekintve azonos rendelkezéseit 2006. július 1. napi hatályba lépéssel a 2006. évi VI. törvény 10. § (3) bekezdése iktatta be. Szövegezése szerint: Amennyiben a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott iratokat postán küldték, azt a tértivevényen feltüntetett átvételi időpontban, ajánlott küldemény esetében pedig – ellenkező bizonyításig – a feladástól számított ötödik munkanapon a belföldi címzetthez megérkezettnek kell tekinteni. Az ehhez fűzött törvényi indokolás a fizetési felszólítás hatályosulásához a másik fél tudomásszerzését kívánta meg, amikor úgy fogalmazott, hogy az adósnak a fizetési felszólítás – igazolható – kézhezvételét követően kell meghatároznia álláspontját a hitelezői fizetési felszólításra vonatkozóan.

[18] A Cstv. 27. § (3) bekezdésének értelmezése körében kialakult bírói gyakorlat a felszámolási eljárás megindítását megelőző, ajánlott és tértivevényes postai küldeményként is feladott fizetési felszólítás „nem kereste” jelzésű postai visszaküldése esetén akként foglalt állást, hogy a hitelező fizetési felszólítását az adósnak bizonyítható módon át is kell vennie (Gfv.XI.30.180/2008/6.). Ez az álláspont azon alapult, hogy a Cstv. 27. § (3) bekezdése a tértivevényes postai feladásnál a „nem kereste” jelzéssel visszaérkezéshez kézbesítési vélelmet nem fűzött. Az eljárást megelőző szerződéses jogviszonyban megküldött, címzett jognyilatkozatra a bírósági gyakorlat – kifejezett törvényi rendelkezés hiányában – a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 99. § (2) bekezdésében foglalt kézbesítési vélelem szabályait nem tartotta alkalmazhatónak.

[19] A jelen eljárásban alkalmazandó Cstv. 27. § (3) bekezdése akként fogalmaz, hogy amennyiben a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott iratokat postán küldték, azokat a tértivevény külön szolgáltatással feladott postai könyvelt küldemény átvétele esetén a tértivevényen feltüntetett átvételi időpontban, más könyvelt küldemény esetében pedig – ellenkező bizonyításig – a feladástól számított 5. munkanapon a belföldi címzetthez megérkezettnek kell tekinteni. A (2) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben az adós vitatásának legkésőbb az adós fizetési felszólításának kézhezvételét megelőző napig írásban van helye. Amennyiben az adós vitatása elkésett, a tartozás kiegyenlítése nem minősül tartozáselismerésnek, az a teljesítés polgári peres eljárásban történő visszakövetelését nem zárja ki. Az idézett rendelkezés első és második mondata együttes nyelvtani értelmezésével helytállóan az a következtetés vonható le, hogy a jogalkotó változatlanul a felszámolási eljárást megelőző fizetési felszólítás esetén – az adós cég jövőbeli státuszára gyakorolt jelentős hatása okán – annak az adós általi kézhezvételét, az ehhez kapcsolódó tényleges

tudomásszerzését követeli meg.

[20] Ezt az értelmezést támasztja alá a Cstv. 27. § (2c) bekezdése is, amely a fizetési felszólítás tartalmi követelményeit a követelés adós általi azonosításához szükséges adatok előírásával, a teljesítés elmaradásának jogkövetkezménye kötelező megjelölése mellett határozza meg.

[21] Annyiban helytálló a hitelező álláspontja, hogy általában a fizetési felszólítás olyan anyagi jogi, egyoldalú, címzett jognyilatkozat, amelynek írásba foglalása és a címzett részére történő postai úton eljuttatása mellett, annak hatályosságához a címzetthez való megérkezése szükséges és egyben elégséges [régi Ptk. 199. §, 214. § (1) bekezdés].

[22] Ez az anyagi jogi nyilatkozat azonban a Cstv. speciális törvényi rendelkezései alapján másként hatályosul abban az esetben, ha a fizetési felszólítás a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott fizetéseképtelenségi okhoz szükséges feltételként kerül postai úton, akár tértivevényes, akár tértivevény nélküli, más könyvelt küldeményként az adós, mint címzett részére feladásra. Ezt az álláspontot képviseli – az adós vitató nyilatkozatával összevetésben – a Kúria Gfv.VII.30.368/2012/6. számú határozata, amikor kifejti, a Cstv. csak a fizetési felszólítás adós általi kézhezvételének igazolását teszi kötelezővé, a vitatásra vonatkozóan nem rögzít ilyen előírást. Ebből pedig az anyagi jogi nyilatkozatok általános szabályozásából kiindulva arra vont le következtetést, hogy nem értékelhető az adós terhére, ha a vitató nyilatkozatáról a hitelező saját felróható magatartása miatt nem szerzett tudomást.

[23] A Cstv. 27. § (3) bekezdése ilyen értelmezése nem áll ellentétben a 4/2013. Polgári Jogegységi Határozat indokolása III. pontjában foglalt – a hitelező felülvizsgálati kérelmében hivatkozott – indokolással sem. Különbséget kell ugyanis tenni a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott (első) fizetési felhívás, valamint a Cstv. 27. § (3) bekezdésében foglalt, a (2c) bekezdés szerinti tartalmú fizetési felszólítás (második felszólítás) között. Ezt a különbséget a jogegységi határozat is hangsúlyozza. Indokolása szerint ugyanis a felhívás (az első fizetési felhívás) közlése körében a Cstv. 27. § (3) bekezdés első mondatában található kézbesítési vélelem nem alkalmazható, az ugyanis a hitelező írásbeli fizetési felszólítását tartalmazó iratokra utal vissza, és nem a hitelezőnek az adós részére megküldött, igénybejelentést tartalmazó számlájára, illetve fizetési felhívására. Ezen különbségtétel mellett a jogegységi határozat az (első) fizetési felhívásnak az adóssal való bizonyított közlését hangsúlyozza, amely mellett az anyagi jogi nyilatkozatok hatályosulásának általános szabályaiból és az ehhez kapcsolódó bírósági gyakorlatból kiindulva állapítja meg, hogy abban az esetben, ha az adós a küldemény megismerését a saját magatartásával akadályozza, az úgy tekintendő, hogy a küldemény az adós számára ismertté vált.

[24] Nem helytálló a hitelező érvelése a postai szolgáltatásokról szóló külön jogszabályok rendelkezései elemzése mellett sem.

[25] Az írásban közölt fizetési felszólítás címzetthez történő megérkezése utólagos igazolásához szükséges a felszólítás postai úton, tértivevény külön szolgáltatással feladott, könyvelt postai küldeményként, vagy más módú könyvelt küldeménykénti feladással történhet. A postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény (továbbiakban: Posta tv.) szabályai szerint a könyvelt küldemény: olyan postai küldemény, amely felvételét a postai szolgáltató írásban, vagy más bizonyítható módon elismeri és kézbesítését a jogosult átvevővel elismerteti (Posta tv. 2. § 22. pont). Ajánlott szolgáltatás pedig az olyan, járulékos szolgáltatásnak minősülő postai többletszolgáltatás, amely a nem könyvelt postai küldeményt könyvelt küldeménnyé minősíti, és amelynek hibás teljesítése esetén a postai szolgáltatót átalány formájában terheli kártérítési felelősség (Posta tv. 2. § 1. pont).

[26] A tértivevény-szolgáltatás – a Posta tv. 2. § 40. pontja alapján – olyan járulékos szolgáltatásnak minősülő – könyvelt küldeményekhez igénybe vehető – postai többletszolgáltatás, amely alapján a postai szolgáltató a kézbesítés napját, valamint a jogosult átvevő nevét és aláírását rögzítő okiratot, vagy erre irányuló szerződés esetén annak digitalizált változatát a feladónak visszajuttatja, vagy az aláírást rögzítő technikai eszközzel készített adatokat a feladó rendelkezésére bocsátja.

Kézbesítésnek minősül a postai szolgáltató által elvégzett azon tevékenység, amely során a postai küldemény a postai szolgáltató hálózatából, illetve személyes felügyelete alól az átvételre jogosult személy részére történő átadással, vagy levélszekrénybe, továbbá egyéb, a küldemény kézbesítésére alkalmas eszközben történő elhelyezéssel kikerül (Posta tv. 2. § 20. pont).

[27] A könyvelt postai küldeményekre vonatkozó külön szabályok alapján az ilyen postai küldeményt a címzettnek, vagy a Kormány által rendeletben meghatározott egyéb jogosult átvevőnek történő személyes átadással kell kézbesíteni [Posta tv. 41. § (3) bekezdés].

[28] A könyvelt postai küldemény első alkalommal történő sikertelen kézbesítése esetén azt a postai szolgáltató helyen, vagy az e célból üzemeltetett kézbesítési ponton a címzett rendelkezésére kell tartani. A rendelkezésre tartás helyéről, idejéről – amely 5 napnál rövidebb nem lehet – és az átvétel feltételeiről a címzettet értesíteni kell [Posta tv. 42. § (1) bekezdés].

[29] A Posta tv. idézett rendelkezéseihez kapcsolódóan a postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeiről és a postai szolgáltatásból kizárt, vagy feltételes szállítható küldeményekről szóló 335/2012. (XII.4.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 9. § (5) bekezdése rögzíti, ha személyes kézbesítést igénylő küldemény esetében a címzett, vagy egyéb jogosult átvevő a kézbesítés megkísérlésekor nem tartózkodik a címen, a postai szolgáltató – értesítő hátrahagyása mellett – kézbesítési ponton való kézbesítéssel, vagy a Korm. rendelet 25. § (1) bekezdés a), b), e), f) és g) pontjában meghatározott esetekben a feladó részére történő visszakézbesítéssel teljesítheti a postai szolgáltatási szerződést. A postai szolgáltatón kívülálló okból bekövetkező kézbesíthetatlenség eseteit a Korm. rendelet 25. § (1) bekezdés a) – g) pontjai tartalmazzák. Ilyen, a postai szolgáltatón kívülálló okból kézbesíthetetlen a postai küldemény, ha a címzett, vagy egyéb jogosult átvevő a kézbesítésről szóló értesítésben megjelölt határidő lejártáig a rendelkezésére tartott küldeményért nem jelentkezett (Korm. rendelet 25. § (1) bekezdés c) pont). Ilyenkor a postai szolgáltató a küldeményt „nem kereste” jelzéssel látja el, a postai küldemény feladónak történő visszakézbesítése mellett [Korm. rendelet 25. § (2) bekezdés].

[30] Az ismertett kézbesítési szabályok alapján megállapítható, hogy a tértivevény külön szolgáltatással feladott postai könyvelt küldemény, valamint a más könyvelt (ajánlott) küldemény kézbesítésére vonatkozó szabályok között különbség abban van, hogy a tértivevényes szolgáltatás esetén nem csupán a kézbesítés bizonyítható módú elismertetésére kerül sor a jogosult átvevővel, hanem a tértivevény szolgáltatás esetén a postai szolgáltató által a kézbesítés napja, továbbá a jogosult átvevő neve és aláírása is rögzítésre kerül, amelyet tartalmazó okirat a feladóhoz visszajut. A nem tértivevényes könyvelt küldemény (ajánlott küldemény) kézbesítése esetén a feladó a postai szolgáltatótól a kézbesítés pontos időpontjáról nem értesül, ezért szükséges a Cstv. 27. § (3) bekezdésében a kézbesítés időpontjának vélelmezett meghatározása. A tértivevényes külön szolgáltatással feladott könyvelt postai küldemény esetén a Posta tv. 2. § 40. pontjában meghatározott tartalmú okirat feladóhoz való visszajuttatása okán ilyen vélelem megállapítására nincs szükség. Ilyen vélelmet ezért sem a Posta tv., sem a Cstv. a tértivevény külön szolgáltatással feladott postai könyvelt küldemény címzetthez történő megérkezéséhez nem állapít meg. A tértivevény külön szolgáltatás nélkül feladott könyvelt (ajánlott) postai küldeményben megküldött fizetési felszólítás vélelmezett időpontjával szemben a címzett bizonyíthatja, hogy a postai küldemény hozzá más időpontban, vagy egyébként nem érkezett meg.

[31] A fizetési felszólítás adós általi kézhezvétele feltételkénti meghatározása mellett, amennyiben a más könyvelt (ajánlott) küldemény a hitelezőhöz „nem kereste” jelzéssel érkezik vissza, úgy az a vélelmezett kézbesítési időponttal szemben a kézbesítés hiányának kétséget kizáró bizonyítéka.

[32] Miután a könyvelt postai küldemény „nem kereste” jelzésű visszaérkezése a hitelezőhöz, mint feladóhoz azt bizonyítja, hogy a fizetési felszólítás tényleges kézbesítésére, az adós ehhez kapcsolódó tudomásszerzésére nem került sor – a Cstv. 27. § (2c) bekezdése szerinti tartalmú fizetési felszólítást nem ismerhette meg – az ilyen visszakézbesített postaküldemény alkalmas

bizonyíték a vélelmezett kézbesítés megdöntéséhez, miután a címzett részére kézbesítés hiányát egyértelműen alátámasztja. Annak, hogy az adós, mint címzett a postai küldeményt milyen okból nem vette át, ilyen értelmezés mellett nincs jelentősége, ezért – a hitelező álláspontjával szemben – a kézbesítési vélelem megdöntéséhez szükséges további, az önhiba hiányát igazoló, az adóst terhelő bizonyításra nincs szükség. A hitelező által hivatkozott, az anyagi jogi nyilatkozatok hatályosulásának Ptk.-beli szabályából is egyébként az következik, hogy a jognyilatkozat hatályosulása szempontjából nincs jelentősége a címzett jó –, vagy rosszhiszeműségének. A „nem kereste” jelzéssel a feladónak visszaküldött postai küldemény esetén ugyanis a címzett nem akadályozhatja meg a postai küldemény megérkezettnek minősülését, a jognyilatkozat hatályosulását. A küldemény tényleges átvételének elmaradása ilyenkor a címzett veszélyére történik (Pfv.V.20.722/2015/11.). A vélelmezett kézbesítési időpont hitelező általi értelmezése így a címzett jó-, avagy rosszhiszeműségétől függetlenül telepítené az adósra, mint címzettre a nyilatkozat hatályosulásának következményeit. A jóhiszemű címzett éppen úgy nem tudná elhárítani a jognyilatkozat hatályosulását, mint az aki egyébként a küldemény tartalmának feltételezett ismeretében rosszhiszeműen jár el. A Cstv. 27. § (3) bekezdése megfogalmazása során a jogalkotónak a jogbiztonság és az alanyi jogok érvényesíthetősége, valamint az ezek közötti arányosság figyelembevételével kellett mérlegelnie, hogy a fizetési felszólítás, mint jognyilatkozat postai kézbesítése hiányának kockázatát a hitelezőre, vagy az adósra telepíti-e. A postai küldemény adós általi kézhezvételének megfogalmazásával a jogszabály ezt a kockázatot a hitelezőre telepítette.

A fent kifejtett indokokra tekintettel a rendelkezésre álló adatok kétséget kizáróan bizonyítják, hogy az adós a hitelező fizetési felszólítását nem vette kézhez. A jogerős végzés a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[Kúria Gfv. VII. 30.373/2015.]